

Alkvettern

GULLSPÅNGSÄLVENS VATTENSYSTEM

Sjötyp: Måttligt näringsrik
Sjöyta: 16,69 km²
Höjd över havet: 112 m
Maxdjup: 21,0 m
Medeldjup: 7,0
Omsättningstid: 0,21 år

Kommun: Karlskoga/Storfors
Vattendistrikt: Västerhavet
Terrängkartan: 10E NV
EU-id: SE658790-142151
Utloppskoordinater: 6587900, 1421510
Avrinningsområdets areal: 1466 km²

Alkvettern. ©Lantmäteriet

Omgivningar

Alkvettern ingår i Gullspångsälven vattensystem och är belägen på gränsen mellan Örebro och Värmlands län. Större delen av sjön är belägen inom Storfors kommun i Värmlands län. Alkvettern tillförs vatten från sjön Frövettern som är förbunden med Alkvettern genom ett sund. Vatten tillförs också från flera mindre sjöar och tjärnar samt våtmarker i omgivningarna. Avrinningen sker till sjön Lonnen.

Berggrunden i området kring sjön består huvudsakligen av postorogen Värmlandsgranit. Vid nordvästra stranden, vid Lunedet samt vid mindre områden i norr och söder finns också metabasiter (diorit, gabbro, amfibolit). Berggrunden överlagras i väster och sydost av morän. Mellan vikarna i söder finns ett större område med torv, Boviksmossen. Från Boviksmossen och Åsbergsviken sträcker sig ett område med isälvsmaterial söderut. Alkvetterns norra del omges övervägande av leror och silt.

Alkvettern omges i öster av barrskog. Kring övriga delar av sjön domineras sjöns närmaste omgivningar av jordbruksmark med inslag av löv- och barrskog. Förutom Boviksmossen i söder finns också tre större mossar norr om sjön. Bebyggelsen kring sjön är omfattande i väster och söder, relativt omfattande i norr och relativt gles i

öster. En stor del av bebyggelsen väster om Alkvettern utgörs av fritidsbebyggelse. I tabell 1 redovisas markanvändningen i sjöns avrinningsområde.

Tabell 1. Markanvändning i Alkvetterns avrinningsområde, vars totala area är 1 466,48 km². Data från SMHI.

Markanvändning	Areal (km ²)	Markanvändning	Areal (km ²)
Skog	1012,87	Annan öppen mark	56,92
Sankmark	68,02	Vatten	189,97
Jordbruksmark	50,70	Tätort	16,66
Hyggen	71,35	Annan koncentrerad bebyggelse	-

Djur och växter

Fisk

Det finns inga provfiskeresultat från Alkvettern, men enligt uppgifter från 1980-talet ska abborre, gädda, sik, gös, siklöja och ål finnas i sjön.

Bottenfauna

Uppgifter om bottenfaunan i sjön saknas.

Växtlighet

Uppgifter om växtligheten i sjön saknas.

Övrigt djur- och växtliv

Vid sjön har drygt 40 sjöberoende fågelarter observerats, bl.a. havsörn och fiskgjuse.

Vattenkvalitet

Alkvettern är en måttligt näringsrik sjö med måttligt brunfärgat vatten. Sjöns pH är nära neutralt eller svagt surt och buffertkapaciteten mot försurande ämnen är god. Kvicksilverhalten i gädda från sjön är låg. Mer information om vattenkemin i Alkvettern finns i tabell 2.

Tabell 2. Vattenkemidata från Alkvettern. Medelvärdena är baserade på provtagningar från åren 2012-2014 alternativt den senaste provtagningen. Färgade värden anger statusklassning, se [läsanvisningar](#).

Parameter	Medelvärde	Min-Maxvärde	Antal prov	Provtagningsår
pH	7,0	6,7-7,2	24	2012-2014
Alkalinitet (mekv/l)	0,13	0,11-0,15	24	2012-2014
Siktdjup (m)	2,5	2,5	1	2004
Vattenfärg (mg Pt/l)	70**	40-108	24	2012-2014
Totalfosfor (µg/l)	16	10-28	24	2012-2014
Totalkväve (µg/l)	380	270-490	24	2012-2014
Hg i gädda (mg/kg)	0,33	Medelvärde 5 fiskar		2001

*NV Rapport 4913 och expertbedömning, **Motsvarar absorbansen 0,14 (vid 420/5 nm).

Statusbedömning

Sjöns ekologiska status har bedömts som *måttlig*. Hydrologisk regim i sjöar visar måttlig status, vilket är bedömt utifrån vattenståndets förändringstakt då Alkvettern regleras för kraftproduktion. Bedömningen av ekologisk status till sämre än god styrks av parametern Konnektivitet i sjöar som visar att definitiva vandringshinder finns i anslutning till vattenförekomsten. Ekologisk status har ändrats från god till

måttlig jämfört med förvarande förvaltningscykel 2004-2009, vilket beror på att bedömningsgrunderna för Hydromorfologiska parametrar har förändrats. Bedömningen av Hydrologisk regim i sjöar är baserad på modellerade data. För mer information om bedömningen, se

<http://www.viss.lst.se/Waters.aspx?waterEUID=SE658790-142151>.

Övervakningsprogram

Alkvettern, stationen Timsälven vid Lunnedet (Alkvetterns utlopp) ingår i den samordnade recipientkontrollen för Gullspångsälven. Alkvettern, med provtagning i sjön, ingick i den samordnade recipientkontrollen för Gullspångsälven under perioden 1978-2014. Under badsäsongen övervakas kvaliteten på badvatten vid badplatsen Lunnedet.

Naturvårds- och friluftsintrussen

Vid naturreservatet Lunnedet finns omfattande friluftsanläggningar med bl.a. badplats, slalombacke, camping och vandringsleder. Inom reservatet är fisket fritt och förvaltas av Karlskoga kommun.

Mänsklig påverkan

Vattenförekomsten bedöms ha problem med bristande [konnektivitet](#) orsakat av en kraftverksdamm vid Alkvetterns utlopp. Sjön påverkas av utsläpp från jordbruket och bebyggelsen i omgivningarna.

Områdesskydd

I väster, kring udden mellan Alkvettern och Lonnen, ligger det kommunala naturreservatet Lunnedet.

Referenser

[Artportalen](#) - fåglar.

[Gullspångsälvens vattenvårdsförbund](#).

IVL Svenska Miljöinstitutet AB. [Kvicksilver i biota](#)

Lantmäteriet, 2003. Svenska Marktäckedata SMD Raster 10ENV. Version 2.2.

Länsstyrelsen i Värmlands län, Beredningssekretariatet: beredningssekretariat.varmland@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen i Örebro län, 1986. Vattenregister/sjöbeskrivning – Alkvettern. Dos nr 1800-138-642.

Naturvårdsverket, 2000. Bedömningsgrunder för miljökvalitet - Sjöar och vattendrag. Rapport 4913.

SLU, [Vattenkemidata](#).

SMHI. [Svenskt vattenarkiv \(SVAR\)](#)

Sveriges geologiska undersökning. [Berggrundskartan och Jordartskartan, digitalt via SGUs karttjänster](#)

[VISS - VattenInformationsSystem för Sverige](#). Nationell databas över svenska vattenförekomster.

Länsstyrelsen
Örebro län